

Il Museo Tattile Statale Omero costituisce un modello di eccellenza nello scenario delle opportunità culturali per non vedenti ed ipovedenti. Ma è anche una realtà museale innovativa e di grande attrazione per tutti coloro che vogliono avvicinare e conoscere l'opera d'arte. Questo Museo senza barriere, sempre aperto al confronto culturale per le sue finalità, intende esportare la propria esperienza e la propria filosofia promuovendo, dove e quando è possibile, la fruizione tattile e multisensoriale dei beni artistici.

La mostra "Umano Divino", corredata da "Conoscere la Forma" de iGuzzini Illuminazione, nel complesso prefigura ed esemplifica la struttura espositiva portante del Museo Omero nella nuova sede della Mole Vanvitelliana di Ancona: collezione di base, rassegne temporanee tematiche, osservatorio e laboratorio permanenti per la valorizzazione e fruizione dell'opera d'arte.

Roberto Farroni

Státní hmatové muzeum Omero představuje vzor par excellence při organizování kulturních příležitostí pro nevidomé a slabozraké. Zároveň je to i inovativní muzejní prostor, jenž může přilákat všechny, kdo se chtějí přiblížit k uměleckým dílům a lépe je poznat. Toto bezbariérové muzeum, vždy otevřené ke kulturní konfrontaci uskutečňované v rámci jeho cílů, se snaží podělit se o své zkušenosti a o svou filozofii tím, že podporuje, vždy a všude, hmatové a vícesmyslové poznání uměleckých děl.

Výstava „Lidské a Božské“, vyba-vená projektem „Rozeznání tvaru“ od firmy iGuzzini Illuminazione, ve svém celku zjednodušeně znázorňuje nosnou výstavní strukturu muzea Omero, které nyní nově sídlí v Mole Vanvitelliana v Anconě. Hlavními prvky této struktury jsou stálé sbírky, dočasné tematické výstavy a trvalá pozorovatelná a laboratoř pro zhodnocení a využití uměleckého díla.

Roberto Farroni

ideazione e coordinamento
návrh projektu a jeho koordinace
Roberto Farroni

cura ed allestimento/kurátor
Massimo Di Matteo

segreteria organizzativa
sekretariát
Annalisa Trasatti

coordinamento tecnico
technická koordinace
Petr Karda

sponsor tecnico/sponsor
ETNA

traduzioni/překlady
Istituto Italiano di Cultura
Italský kulturní institut

supporti per non vedenti
pomůcky pro nevidomé
Massimiliano Trubbiani (Museo Omero)

SONS (Associazione non vedenti e ipovedenti della Repubblica Ceca)
SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR)

video "La grande luce"
video „Velké světlo“
Gabrio Marinelli Editore
voce di Hana Benešová
namlula Hana Benešová

trasporti/doprava
Fratelli Lucesele

assicurazione/pojištění
Unipol – Agenzia di Ancona

comunicazione e ufficio stampa
zpravodajská a tisková kancelář
Monica Bernacchia (Museo Omero)
Economia&Cultura di Gabriella Papini

Enti promotori / Pořadatelé

Ambasciata d'Italia a Praga
Velvyslanectví Italské republiky v Praze
Museo Tattile Statale Omero
Státní hmatové muzeum Omero
iGuzzini Illuminazione
firma iGuzzini Illuminazione

con il patrocinio di / pod záštitou

Provincia di Ancona/Oblast Ancona
Comune di Ancona/Městský úřad v Anconě

Istituto Italiano di Cultura, Praga
Italský kulturní institut v Praze
Šporkova 14
118 00 Praha 1 - Malá Strana
20 novembre/20. listopad 2008
31 gennaio/31. leden 2009
Orari/Otevřeno
lun-gio/po-čt 9-13, 14-18
ven/pá 9-13
Chiuso/Zavřeno
Sab-dom/so, ne
24-25-26/12 01/01 06/01
Dal 29 al 31/12 aperto solo la mattina
Od 29. do 31. 12. otevřeno jen dopoledne
info/info tel/tel. +420 257 090 681
www.iicpraga.esteri.it
www.museoemero.it • www.iguzzini.it

con il contributo di / za přispění

Presidenza del Consiglio Regionale Marche
Krajský úřad - Kraj Marche
Giunta Regionale Marche
Krajská rada - Kraj Marche
Camera di Commercio di Ancona
Obchodní komora v Anconě
Birrificcio Černá Hora
Pivovar Černá Hora

sponsor tecnico per l'illuminazione
technický sponzor osvětlení

in collaborazione con / ve spolupráci s

Galleria Nazionale di Praga
Národní galerie v Praze

SONS Associazione non vedenti e ipovedenti della Repubblica Ceca
SONS Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR

Centro Internazionale del Libro parlato di Feltre (BL)
Mezinárodní centrum mluvené knihy ve Feltre (BL)

Un particolare ringraziamento a: Umberto Rinaldi Direttore dell'Istituto Italiano di Cultura di Praga, Jiří Fusek Direttore del Birrificcio Černá Hora, Piergiorgio Ceregoli, Jacopo Messi, Catia Giaccaglia del Centro Ricerche iGuzzini, Václav Polášek e Jiřina Polášková della SONS, l'Accademia dello Stoccafisso all'Anconitana e Hotel Fortino Napoleonico Portonovo (AN).

Zvláštní poděkování patří:
Umberto Rinaldimu, řediteli Italského kulturního institutu v Praze, Jiřímu Fuskovi, řediteli Pivovaru Černá Hora, Piergiorgiannu Ceregolimu, Jacopu Messimu, Catie Giaccaglie z Výzkumného centra iGuzzini, Václavu Poláškovu a Jiřině Poláškové ze SONS, akademii Accademia dello Stoccafisso all'Anconitana a hotelu Hotel Fortino Napoleonico Portonovo (AN).

Opere del Museo Tattile Statale Omero di Ancona (riproduzioni ed originali) e la copia bronzea del Satiro danzante di Mazara del Vallo (all'interno del teatro luminoso ideato e curato da iGuzzini Illuminazione per il progetto "Conoscere la Forma") sono esposte per una esplorazione visiva e tattile.

Certamente l'opera d'arte può offrire un durevole e non ingannevole godimento estetico e può trasmettere molteplici emozioni e complessi messaggi, ma può anche diventare inopinato tramite tra il fare quotidiano ed il pensiero trascendente, attraverso la rappresentazione dell'Umano e del Divino o dell'Umano Divino. Umano Divino è infatti l'insieme di due categorie distinte che in molte opere d'arte, come quelle qui esposte, trovano contatti e contaminazioni significanti.

Nell'arte greca antica, Umano e Divino si confondono in un unico modello di proporzioni armoniche dove la nudità è eroica e teofanica (Apollo Strangford - Poseidone); il Tempio è la dimora del Dio costruita dall'uomo, recinto sacro e inviolabile e, parimenti, emblema archetipo della Civiltà (Partenone).

Nell'occidente cristiano, in passato come nel presente, la rappresentazione centrale all'arte sacra è quella dell'uomo-dio, del dolore umano inserito nel disegno divino di redenzione, della morte e della redenzione, della morte e della resurrezione: nella materia scolpita la forma e la superficie vivono con la luce in una perfezione vibrante ed eterna (Pietà di San Pietro) o nel non finito per esprimere l'infinito e l'indefinibile (Pietà Rondanini).

Da sempre, nell'esperienza mistica, Umano e Divino tendono ad incontrarsi tramite un percorso visionario o irrazionale che può tradursi in orgia dionisiaca (Satiro di Mazara del Vallo) o attraversare la santità e l'estasi (San Francesco di Vittorio Morelli). Nell'immediatezza del linguaggio contemporaneo, infine, si pone l'opera scultorea di Felice Tagliaferri che, con le sue figure pregni d'umanità (dolci, sfumate, carnali, drammatiche), ci parla del mistero della vita, dell'Umano Divino che continuiamo a cercare oltre la materia.

Vystavená díla ze Státního hmatového muzea Omero v Anconě (reprodukce a originály) a bronzová kopie Tančícího Satyra z Mazara del Vallo (uvnitř světelného divadla navrženého a realizovaného firmou iGuzzini Illuminazione pro projekt „Rozeznání tvaru“) nabízejí vizuální i hmatovou prohlídku.

Umělecké dílo může bezesporu nabízet trvalé a neklamně estetické potěšení a může předávat mnoho emocí a komplexních poselství, může se však také stát překvapivým prostředníkem mezi každodenní činností a transcendentním pojetím skutečnosti, a to skrze znázornění lidského a božského nebo božsky lidského. Božsky lidské je totiž sloučení dvou odlišných kategorií, které v mnoha uměleckých dílech, tak jako v těch zde vystavených, nacházejí významná spojení a propojení.

V umění starověkého Řecka splývají lidské a božské v jediném modelu vyvážených proporcí, kde je nahota hrdinská a božská (Strangfordský Apollón – Poseidon). Chrám je příbytek Boží postavený člověkem, je to posvátný a nedotknutelný ohrazený prostor a zároveň archetypální emblém společnosti (Parthenón).

V západním křesťanství vždy byl a je i nadále ústředním znázorněním sakrálního umění člověk-bůh, lidská bolest umístěná v obrazu božského vykoupení, smrti a spasení, smrti a vzkříšení: ve vsochané hmotě koexistují tvar a povrch spolu se světlem v chvějící se a věčné dokonalosti (Pietà ve svatém Petru) nebo v nedokonalosti vyjadřující nekonečno a nedefinovatelnost (Pietà Rondanini).

V mystickém zážitku se lidské s božským odjakživa setkávají prostřednictvím vizionářské či iracionální cesty, z níž se může stát buď dionýská orgie (Satyr z Mazara del Vallo), nebo se může vyvíjet skrze světeckost a náboženské vytržení (Sv. František od Vittoria Morelliho). V bezprostřednosti současného jazyka nacházíme sochařské dílo Feliceho Tagliaferriho s jeho postavami kypícími lidskostí (líbeznými, neostrými, tělesnými a dramatickými), které nám vypráví o tajemství života, o božsky lidském, jež nepřestáváme hledat za hmotou.

Conoscere la forma Rozeznání tvaru

L'Istituto Centrale per il Restauro e la iGuzzini presentano un progetto in cui diverse personalità della cultura interpretano, con luci ed ombre, copie di sculture, antiche e contemporanee.

La visione non è l'unico mezzo di conoscenza e il progetto prevede la lettura tattile da parte dei non vedenti. La statua bronzea in mostra è il "Satiro danzante", la cui bellezza e perfezione chiama in causa Prassitele quale autore. Datata tra la fine del IV e il III sec. a.C. è stata ritrovata nel Canale di Sicilia nel 1997.

Ústřední institut pro restaurování a firma iGuzzini představují projekt, ve kterém různé osobnosti ze světa kultury interpretují prostřednictvím světla a stínů kopie antických i současných soch. Vidění není jediným prostředkem k poznávání a projekt předpokládá hmatovou interpretaci ze strany nevidomých. Bronzová socha umístěná na výstavě je „Tančící Satyr“, jehož krásu a dokonalost stvořil Praxiteles. Socha datovaná do období konce IV. a začátku III. století př.Kr. byla nalezena v sicilském průplavu v roce 1997.

CONOSCERE LA FORMA Milano, 24.05 - 30.06.2006, showroom iGuzzini
Parigi, 23.03 - 18.06.2007, mostra "Prassitele" Museo del Louvre

Ideazione
Centro Studi e Ricerca iGuzzini
Istituto Centrale per il Restauro
Collaborazione Scientifica
Museo Tattile Statale Omero
Si ringrazia la Soprintendenza di Trapani per la gentile concessione all'utilizzo della copia del Satiro danzante
Koncepce
Výzkumné centrum iGuzzini
Ústřední institut pro restaurování
Vědecká spolupráce
Státní hmatové muzeum Omero
Poděkování
Památkovému ústavu v Trapani za laskavé zapůjčení Tančícího satyra k pořízení kopie

Interpretazioni luminose
Konzultanti uměleckého nasvícení
Ivan Neumann
storico dell'arte / historik umění
Jiří Kačer
scultore / sochař
Ludvík Grym
architetto / architekt
Václav Hudeček
musicista / houslový virtuos